

Sinds 2014 zijn veel titels van WK online geplaatst. Hiervoor zijn verkorte citeerwijzen afgesproken die soms verschillen van de aanbevolen citeerwijze die in de boeken zelf staan. Zie <http://auteur.wolterskluwer.nl/auteursmiddelen-en-instructies>

Verkorte verwijzingen naar vakliteratuur en aangehaakt commentaar (par. 1.2 en 1.3 KBS)

Naar vakliteratuur wordt verkort verwezen: in de hoofdtekst, in noten of in bronvermeldingen van uittreksels

De onderdelen waar ‘verplicht’ achter staat, zijn minimaal benodigd voor een online link.

De volgorde is:

- Achternaam auteur (zonder initialen) gevolgd door een komma.
- Verkorte uitgavetitel cursief gezet (verplicht).
- Jaar van publicatie (verplicht, indien van toepassing), standaard gevolgd door een slash, standaard gevolgd door het publicatienummer (verplicht).
- Eventueel een toevoeging tussen haakjes aan het eind van de verwijzing, bv. bijwerkdatum of commentaartype

Bij tijdschriften is het publicatienummer een volgordenummer per jaartal:

Buruma & Drion, NJB 2013/1388

Bij verwijzing naar officiële bronnen de door de overheid gebezigde notatie toepassen:

Stcr. 2010, 17917 of Stb. 2010, 788

Bij boekachtige vakliteratuur geldt een paragraafaanduiding of zogeheten randnummer als publicatienummer:

De Kleine Gids Nederlandse arbeidsrecht 2015/2.2.4

Asser/Hartkamp & Sieburgh 6-III 2010/171*

Bij frequent geactualiseerde uitgaven zonder jaartal vervalt de slash en bij de Module-serie vermelden we tussen haakjes het commentaartype:

Module Algemeen Bestuursrecht 502 (begrip).

Bij bronnen met verschillende auteurs per onderdeel voegen we ‘in’: toe na de auteursnaam en bij frequent geactualiseerde online uitgaven vermelden we tussen haakjes ‘online’ plus de bijwerkdatum:

Daamen, in: Handboek Strafzaken 5.2 (online, laatst bijgewerkt op 23 juli 2012).

Bij aangehaakt commentaar vermelden we een verwijzing naar het ophangpunt plus aantekeningnummer:

Jansen, in: GS Onrechtmatige daad, art. 6:162 BW, aant. 5 (online, laatst bijgewerkt op 15 juli 2014).

De ‘commentaar op’-variant wordt gebruikt als er geen aantekeningnummer beschikbaar is:

Muller, in: T&C Openbare Orde en Veiligheid, commentaar op art. 1 Wvho

Gebruik voor commentaar op de aanhef van een regeling resp. de hele regeling de volgende notaties:

Verhulp, in: T&C Arbeidsrecht, commentaar op aanhef Ontslagregeling

Vakstudie Loonbelasting en Premieheffingen, commentaar op WOO

Verwijs alleen naar pagina’s als het niet anders kan. Vervang de slash dan door een komma:

Peters, BR 2003, p. 923

Interne verwijzingen (par. 1.5 KBS)

- Interne verwijzingen zijn verwijzingen naar andere onderdelen van dezelfde publicatie:
Zie IB.3.3.3.C
Omdat het om dezelfde publicatie gaat, is de uitgavetitel dus niet nodig: *Zie Cursus Belastingrecht IB.3.3.3.C*
- Het kan gaan om een hoofdstuk, paragraaf, tabelnummer, figuurnummer of ander genummerd onderdeel. Verwijs niet naar pagina’s.
- Hyperlinks kunnen tot op alinea-niveau worden aangebracht. Alleen interne verwijzingen naar aantekeningen in aangehaakt commentaar en naar genummerde onderdelen van de Cursus Belastingrecht linken automatisch.
- Bij tabellen en figuren altijd met het volledige nummer verwijzen:
Zie tabel 3.1.
- De wet mag worden weggelaten bij verwijzing naar een aantekening op een ander artikel van dezelfde wet:
Zie art. 3, aant. 12.
- Altijd de wet vermelden bij verwijzing naar een aantekening op een artikel van een andere wet:
Zie art. 3 WIA, aant. 12.
- Verwijzing naar een niet genummerd commentaar van dezelfde wet:
Zie het commentaar op art. 3.

Een literatuurlijst dient ter aanvulling van een verkorte verwijzing zoals die staat in de hoofdtekst of in een noot (par. 1.2):

Zie Claringbould, *Parl. Gesch. BW Boek 8* 1992, p. 231 e.v.

De literatuurlijst herhaalt alle verkorte verwijzingen, maar dan zonder publicatie- of paginanummer. Sorteert de lijst alfabetisch op achternaam van de auteur. Onder elke verkorte verwijzing komt de volledige verwijzing:

Claringbould, *Parl. Gesch. BW Boek 8* 1992

M.H. Claringbould (red.), *Parlementaire Geschiedenis van het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Boek 8, Verkeersmiddelen en vervoer*, Deventer: Kluwer 1992 (ook online).

Volgorde componenten volledige verwijzing van een boek

- Voorletters auteur, achternaam auteur, komma. Vermeld nooit tituluur.
- Boektitel (cursief) volgens titelblad. De eventuele subtitel ook cursief en met een punt scheiden van de hoofdtitel.
- Serie indien van toepassing niet cursief tussen haakjes plaatsen, direct na de titel.
- Komma, plaatsnaam, dubbele punt.
- Uitgever.
- Publicatiejaar met een punt.

Loos, *Consumentenkoop* (Mon. BW nr. B65b) 2014

M.B.M. Loos, *Consumentenkoop* (Monografieën BW nr. B65b), Deventer: Kluwer 2014 (ook online).

Dunné, Van Hassel & Numann, *Iustitia et Amicitia* 1985

J.M. Van Dunné, W.G. van Hassel & E.J. Numann (red.), *Iustitia et Amicitia: geschillenbeslechting in en buiten rechte, opstellen ter gelegenheid van het 175-jarig bestaan van het Genootschap Iustitia et Amicitia*, Arnhem: Gouda Quint 1985.

Volgorde componenten volledige verwijzing van een artikel in krant of tijdschrift

- Voorletters auteur, achternaam auteur, komma (het woordje 'in:' wordt bij tijdschriften niet gebruikt).
- Titel van het artikel (niet cursief) tussen enkele aanhalingstekens, komma.
- Naam tijdschrift volgens verkorte citeerwijze (bijl. 3) (cursief).
- Publicatiejaar + (indien van toepassing) schuine streep en publicatienummer, komma.
- 'afl.' + afleveringsnummer, komma.
- 'p.' + begin- en eindpagina met een punt.

Stolp, *NJB* 2013/1344

M.M. Stolp, 'Enkele belangrijke aspecten van bestuurdersaansprakelijkheid ex art. 6:162 BW belicht', *NJB* 2013/1344, afl. 22, p. 1440-1447.

Van Almelo, *Adv.bl.* 2013, afl. 5, p. 10-11

L. van Almelo, 'Mediation nu ook in strafzaken', *Adv.bl.* 2013, afl. 5, p. 10-11.

Volgorde componenten volledige verwijzing van een frequent geactualiseerde uitgave of bijdrage in een boek

- Voorletters auteur van de bijdrage, achternaam auteur van de bijdrage, komma. Vermeld nooit tituluur.
- Titel bijdrage (niet cursief) tussen enkele aanhalingstekens, komma en gevolgd door 'in:'.
- Auteur (of redacteur gevolgd door '(red.)'), komma.
- Titel uitgave (cursief), komma.
- Plaats, dubbele punt.
- Uitgever en (losbladig, laatst bijgewerkt op...), (online, laatst bijgewerkt op...), (losbladig en online, laatst bijgewerkt op...) en een punt. Laat de bijwerkdatum weg als die varieert voor de aangehaalde onderdelen.

Huijgen, in: *GS Onrechtmatige daad VI*

W.G. Huijgen, 'VI. Beroeps- en dienstenaansprakelijkheid', in: C.J.J.M. Stolker (red.), *Groene Serie Onrechtmatige daad*, Deventer: Kluwer (losbladig en online, laatst bijgewerkt op 24 december 2014).

Verwijzingen naar elektronische bronnen (par. 1.4 KBS)

- Laat het voorvoegsel 'http://' en 'www' achterwege in het webadres. Voeg eventueel toe (zoek op *zoekwoorden*).
- Voorkom afbreken van de URL. Zet de gehele URL op een nieuwe regel of breek af met een spatie.
- Vermeld (online publiek) bij publieke websites of (online, laatst bijgewerkt op *datum*) als de bron ook op papier verschijnt

'Politie spoort hooligans op met sms', *Webwereld* 31 augustus 2005, *Webwereld.nl* (zoek op *hooligans*).

A. Meuwese & J.G.L. van der Wees, 'Naar een nieuwe juridische kennisinfrastructuur', *NJB* 2012/2415, afl. 42, p. 2959-2965 (online publiek)

R. van Elst, in: *Tekst & Commentaar Strafrecht*, Deventer: Kluwer 2012, commentaar op art. 5 Sr (online, laatst bijgewerkt op 1 juli 2014)

Regelgeving met citeertitel (par. 2.1.1 KBS)

- Publicatiebron, datum en plaats van totstandkoming hoeven niet te worden vermeld.
Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek regelt ...

In artikel 10 van de Grondwet staat:

Regelgeving zonder citeertitel (par. 2.1.2 KBS)

De volgende informatie wordt vermeld:

- Regelingstype (wet, besluit, enz.) gevolgd door 'van' of 'van [lidwoord]'
- (eventueel) regelgevende instantie (minister, staatssecretaris) gevolgd door het woordje 'van'.
- Datum gevolgd door een komma.
- (eventueel) regelingnummer gevolgd door een komma (niet voorafgegaan door 'nr.').
- Publicatiebron.

Artikel III van de wet van 24 december 1997, *Stb.* 1997, 772

Brief van de Minister van Financiën van 18 januari 1995, WDB94/499a

Circulaire van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 2 mei 2002, overheid.nl (zoek op *misbruik met reisdocumenten*)

Voluit verwijzen naar artikelnummers (par. 2.2.2 KBS)

Verwijzingen naar artikelnummers mogen desgewenst in de hoofdtekst voluit, maar pas dit in de uitgave wel consequent toe.

In de artikelen 162 tot en met 164 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek ...

De gevallen, bedoeld in artikel 2.14, derde lid, onderdeel d, onder 2°, van de Wet inkomstenbelasting 2001...

Verkort verwijzen naar artikelnummers (par. 2.2.3 KBS)

Het is gebruikelijk om naar artikelnummers steeds verkort te verwijzen in de hoofdtekst. In voetnoten, tekst tussen haakjes en tabellen is het verplicht. Vermeld geen komma's tussen de onderdelen.

Art. 3:341-344 BW

Art. 2.8 lid 2 Wet IB 2001 en art. 23 lid 6 SW 1956

Parlementaire stukken (par. 2.3 KBS)

Vermeld van parlementaire stukken steeds de officiële bron. Vermeld niet 'nr.' voor het kamerstuknummer en vermeld geen duizentalspatie in het kamerstukdossiernummer.

Kamerstukken I 2003/04, 28430, A, p. 3

Wetsvoorstel partnerschapregistratie, *Kamerstukken II* 1993/94-1996/97, 23761, 1-28.

Aanhangsel Handelingen II 1995/96, 192.

Europese regelgeving (par. 2.4 KBS)

De volgende informatie wordt vermeld:

- Regelingstype ('Verordening', Richtlijn', 'Besluit' of 'Beschikking').
- Regelingnummer (niet voorafgegaan door 'nr.').
- Regelgevende instantie(s).
- Datum.
- Strekking van de regeling.
- Publicatiebron tussen haakjes.

Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (*PbEU* 2014, L 94)

Verordening (EU) 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen (*PbEU* 2012, L 343)

De verkorte verwijzing vermeldt alleen regelingstype en regelingnummer:

Richtlijn 2014/23/EU

Verordening (EU) 1151/2012

Documenten die vanaf 1 januari 2015 in de L-serie van het PbEU zijn bekendgemaakt worden op de onderstaande gestandaardiseerde manier genummerd: (domein) JJJJ/volnummer.

Verordening (EU) 2015/1 van het Europees Parlement en de Raad ...

Richtlijn (EU) 2015/2 van het Europees Parlement en de Raad ...

Besluit (EU) 2015/3 van de Raad ...

Besluit (GBVB) 2015/4 van de Raad ...

Jurisprudentie (hs. 3)

Jurisprudentieverwijzingen hebben een vaste vorm, gericht op de gegevens die nodig zijn voor unieke identificatie van de uitspraak. De basisverwijzing bestaat uit de volgende elementen:

- (Afgekorte) instantienaam
- Zonder komma gevolgd door plaatsnaam (tenzij het een unieke instantie betreft).
- (Voeg eventueel tussen haakjes toe: kamer, v.z., pres., ktr., zittingsplaats)
- Zonder komma gevolgd door datum uitspraak (maand voluit), komma.
- Bij ongepubliceerde uitspraken en bij uitspraken HvJ EU en Gerecht EU en desgewenst ook bij andere uitspraken: zaaknummer, komma; bij uitspraken EHRM: applicatienummer, komma. Vermeld geen 'nr.' voor het zaaknummer.
- European Case Law Identifier (ECLI), komma.
- Tijdschriftvindplaatsen (tijdschrift cursief en afgekort; jaartal gevolgd door slash; publicatienummer)
- Roepnaam van de uitspraak (tussen haakjes en cursief, partijen gescheiden door schuine streep)

HR 17 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:1063, *NJ* 2015/291 (*Simba/Hasbro*).

Hof Amsterdam (Ondernemingskamer) 12 januari 2015, ECLI:NL:GHAMS:2015:109, *JRV* 2015/429.

HvJ EU 21 juli 2015, T-593/14, *Jur.* 1991, p. I-5627 (*Bleis*).

HvJ EU 23 april 2015, C-35/15 P(R), ECLI:EU:C:2015:275 (*Commissie/Vanbreda Risk & Benefits*).

Aanvullende informatie kan uit de volgende elementen bestaan:

- Positieaanduiding binnen de uitspraaktekst (r.o. of par. met nummer).
- Conclusienemer (tussen haakjes en voorafgegaan door 'concl. A-G', 'concl. plv. A-G' of 'concl. P-G').
- Annotator, voorafgegaan door 'm.nt.'.
- Na een puntkomma eventuele andere tijdschriftvindplaatsen met de naam van de annotator(en).

HR 23 september 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1454, r.o. 35 (concl. A-G A.S. Hartkamp), *NJ* 1996/461, m.nt. W.M. Kleijn; *V&O* 1994, p. 121, m.nt. H. ten Voorde (*Kas-Associatie/Drying*)

Spelling, schrijfwijzen en afkortingen (hs. 4)

Euroteken en geldbedragen (par. 4.2)

Bedragen in euro worden geschreven met het €-teken en vast wit voorafgaand aan het bedrag (in cijfers of woorden). Er worden geen nullen of streepjes achter geldbedragen geplaatst. In getallen met meer dan vijf cijfers moet een punt worden geplaatst:

€ 2999, € 50 miljoen, € 10.000.

Hoofdletters e.d. (par. 4.3)

- Aanduidingen van ministers en staatssecretarissen krijgen alléén een hoofdletter indien de naam van het ministerie is toegevoegd.
- Alle samenstellingen met 'Kamer' krijgen, voor zover Eerste of Tweede Kamer zijn bedoeld, een hoofdletter.
- De termen 'deel', 'hoofdstuk', 'titel', 'afdeling' en 'paragraaf' krijgen geen hoofdletter, behalve bij 'Boek' zoals in het volgende voorbeeld: 'artikel 162 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek'.

NB: Woorden met een speciale status (zoals zelfgemaakte woorden) krijgen geen aanhalingstekens maar worden gecursiveerd.

De *vertrossing* van de Nederlandse publieke omroep is een feit.

Opsommingen (par. 4.4)

Er zijn twee varianten: opsommingen met zinsdelen of opsommingen met één of meer zelfstandige zinnen. Gebruik gedachtestreepjes, bolletjes, cijfers en letters als opsommingstekens.

Aanhalingstekens (par. 4.5)

Gebruik dubbele aanhalingstekens ("...") voor citaten. Gebruik enkele aanhalingstekens ('...') voor citaat in citaat.

Afkortingen (par. 4.6 en KBS-bijlagen 1 t/m 4)

- Gebruik afkortingen alleen voor (wettelijke) regelingen, organisaties, organen, instanties, functionarissen en dergelijke. KBS-bijlage 1 geeft een lijst van algemene afkortingen die men desgewenst mag toepassen, zie auteur.kluwer.nl/auteursmiddelen-instructies.
- Alleen wanneer voor een theoretisch begrip een (in het betreffende vakgebied) algemeen aanvaarde afkorting bestaat, kan men die gebruiken. Let daarbij op wat algemeen gebruikelijk is bij andere, toonaangevende content en sluit daarbij aan.